

ÖZET

DİYARBAKIR İLİNDE ARICILIĞIN YAPISI VE SORUNLARIN BELİRLENMESİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Hasan DEMEN

Yüksek Lisans Tezi, Zootekni Anabilim Dalı
Tez Danışmanı: Prof. Dr. Mete KARACAOĞLU
2015, 71 sayfa

Bu çalışma, Diyarbakır ilinde arıcılığın sosyo-ekonomik yapısı, koloni yönetimindeki uygulamaları, hastalık ve zararlılarla mücadele yöntemleri, koloni kayıpları ve arıcılıkta yaşanan sorunların belirlenmesi amacıyla yapılmıştır. Bu amaçla Diyarbakır Arıcılar Birliği'nden, 432 arıcılık işletmesine ait bilgiler elde edilmiştir. Koloni sayısı bakımından işletmeler üç gruba ayrılmıştır. Buna göre; birinci grupta 1-99 koloniye sahip 19 arıcı, ikinci grupta 100-299 koloniye sahip 44 arıcı, üçüncü grupta 300 ve üzeri koloniye sahip 15 arıcı çalışmada yer almış, toplamda 78 arıcı ile yüz yüze görüşmeler yapılmıştır.

Ankete katılan arıcıların yaş ortalaması 46.38 yıl olarak belirlenmiştir. Arıcıların %70.51'i tek gelir kaynaklarının arıcılık olduğunu belirtmiştir. Genel olarak grupların %52-63'ü ilkokul mezunu olduğunu, tüm arıcılar arıcılığa başlama nedeninin babadan kalma ve ek gelir kaynağı sağlamak olduğunu belirtmişlerdir. Gruplar genellikle koloni yönetimi, hastalık ve zararlılar, polen, arı sütü ve propolis üretimi konularında kendilerini geliştirmek istediklerini bildirmişlerdir.

Arıcıların çoğunluğu kolonilerini oğul ya da güçlü kolonileri bölerek çoğalttığını belirtmişlerdir. Arıcıların %52'si genel olarak ana arının yaşını takip ettiğini, %69'u kolonilerin ana arılarını iki yılda bir değiştirdiklerini belirtmişlerdir. Arıcıların hemen tümü varroayı ve yavru hastalıklarını tanıdığını, yaklaşık %95'inin varroaya karşı kimyasal mücadele ettiğini belirtmişlerdir. Koloni başına bal verimleri ortalama 20.21 kg olarak belirlenmiştir. Yöredeki arıcıların sorunları arasında, konaklama, desteklemelerin miktarı, uygulama yöntemi ve arıcılığın örgütlü bir yapıdan uzak olmaları öne çıkan lar olarak belirlenmiştir

Anahtar Kelimeler: Anket, Arıcılık, Bal verimi, Koloni kayıpları, Sorunlar, Diyarbakır